دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهر
فصلنامه‌ی علمی- پژوهشی فضای جغرافیایی

سال دوازدهم، شماره‌ی 38
تابستان 1391، صفحات 196-183

حمیدرضا فولادمند[1]

بررسی مکانی– زمانی ماتریس‌های انتقال ماهانه زنجیره مارکف برای انتخاب مکان‌های مناسب کشت دیم در استان فارس[2]

تاریخ دریافت مقاله: 1389/09/29 تاریخ پذیرش مقاله: 1390/04/15

چکیده

تقریب اول زنجیره مارکف به فرآیندی گفته می‌شود که به یک فرایند قبل از خود وابسته باشد. برای استفاده از تقریب اول زنجیره مارکف باید ماتریس انتقال دو در دو که نشان‌دهنده وضعیت وقوع یا عدم وقوع بارندگی در دو روز متوالی است، تعیین گردد. در این تحقیق با استفاده از آمار بارندگی روزانه 49 ایستگاه در استان فارس و به وسیله تقریب اول زنجیره مارکف، ماتریس‌های انتقال ماه‌های آبان تا فروردین تعیین گردید و سپس تغییرات مکانی آن‌ها در سطح استان فارس تهیه شد. استفاده از این ماتریس‌ها در پیش‌بینی وقوع و یا عدم وقوع بارندگی روزانه و همچنین تعیین دوره بازگشت دوره‌های خشکی متفاوت کاربرد دارد. نتایج نشان داد که در ماه‌های بهمن و اسفند احتمال وقوع بارش و دوره بازگشت دوره‌های خشکی متفاوت در سطح استان فارس بیشتر از سایر ماه‌های سال و در ماه آبان کمتر از ماه‌های آذر تا فروردین می‌باشد. از طرف دیگر احتمال وقوع بارش و دوره بازگشت دوره‌های خشکی متفاوت در ماه‌های آبان تا فروردین در جنوب استان کم و به سمت شمال و شمال غرب استان افزایش

1- استادیار گروه آبیاری و زهکشی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت. Email: hrfoolad@yahoo.com

2- برگرفته از قسمتی از طرح تحقیقاتی شرکت سهامی مدیریت منابع آب وابسته به وزارت نیرو تحت عنوان: استفاده از زنجیر مارکوف برای پیش‌بینی دوره‌های خشکی (مطالعه موردی: استان فارس)

[Downloaded from geographical-space.iau-ahar.ac.ir on 2026-10-31]

می‌یابد؛ بنابراین مناطق شمال و شمال غرب استان شامل شهرستان‌های سپیدان، کازرون و ممسنی مناسب‌ترین مناطق استان فارس برای کشت دیم گیاهان مختلف مانند گندم می‌باشند.

کلید واژه‌ها: زنجیره مارکف، ماتریس‌های انتقال، مکان‌های مناسب برای کشت دیم، استان فارس.

[Downloaded from geographical-space.iau-ahar.ac.ir on 2026-10-31]